

DKE, 1. teden, učna enota: Delovanje EU

1. Zapiši katerega leta je EU sprejela ime EU in kako se je imenovala pogodba s katero so to določili?

Evropska unija je dobila svoje ime leta 1992, s tako imenovano Maastrichtsko pogodbo (ime je dobila po nizozemskem mestu Maastricht, kjer je bila podpisana). Več o pogodbi preberite:

<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/sl/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/maastricht-treaty>.

2. Izberi in zapiši tri letnice, ki so po tvojem mnenju pomembne, ko govorimo o Sloveniji Evropski uniji. Zapiši, kaj se je na izbrane letnice zgodilo s Slovenijo v povezavi z EU.

1. maj 2004 – vstop Slovenije v EU

1. januar 2007 – Slovenija sprejme skupno denarno valuto evro

21. december 2007 – Slovenija postane del schengenskega območja (schengensko območje je območje 26 držav EU med katerimi so bile odpravljene vse mejne kontrole, ki se sedaj opravljajo le na mejah scheng. območja – npr. med SLO in Hrvaško)

3. Naštej tri institucije EU, v katerih ima Slovenija svoje predstavnike.

To so:

- Evropska komisija - Slovenija ima svojega komisarja (nekakšen minister), trenutno je to Janez Lenarčič, ki je zadolžen za krizno upravljanje.
https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/lenarcic_sl
- Evropski parlament – Slovenija ima v EU parlamentu svoje poslance.
https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_sl
- Svet Evropske unije – ki ima zakonodajno in delno izvršilno oblast – sestavljajo jo po en minister iz vsake države EU (glede na temo – če se gre za zdravje, pridejo ministri za zdravje iz vseh članic). Svetu EU predseduje ena izmed držav EU in sicer pol leta, Slovenija je predsedovala od 1. 1. – 30. 6. 2008.

4. Kako se imenujejo člani Evropske komisije in koliko časa traja njihov mandat?

Člani Evropske komisije se imenujejo komisarji, njihov mandat traja 5 let. Zadnje volitve so bile leta 2019. Predstavljajo izvršilno oblast EU.

5. Koliko je vseh poslancev v EU in kdo ter kako jih izbere?

Vseh poslancev v EU je 751 in jih na neposrednih volitvah volijo državljani posameznih članic EU vsakih pet let. Evropski parlament predstavlja zakonodajno oblast.

Če te zanima, koliko poslancev ima posamezna članica EU:

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_sl#koliko-poslanskih-mest-ima-posamezna-dr%C5%BEava-%C4%8Dlanica?

6. Koliko poslancev ima Slovenija v Evropskem parlamentu?

Osem - trenutno so to Milan Zver (SDS/EPP), Romana Tomc (SDS/EPP) , Franc Bogovič (SLS/EPP), Tanja Fajon in Milan Brglez (oba SD/S&D), Klemen Grošelj in Irena Joveva (oba LMŠ/ALDE) ter Ljudmila Novak (NSi/EPP).

7. Pobrskaj, kdaj bodo naslednje volitve za poslance Evropskega parlamenta.

Naslednje volitve bodo leta 2024 (zadnje so bile leta 2019 in potekajo vsake pet let).

8. Kaj je evroobmočje?

Je območje držav v Evropi, ki so sprejele evro za lasten denar.

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Evroobmo%C4%8Dje>

9. Razišči v kateri državi ima sedež največ inštitucij EU?

V Belgiji.

10. Zapiši tri stvari, ki jih prinaša državljanstvo v EU.

Državljan EU lahko prebiva, študira in se zaposli v vseh članicah EU.

Državljan EU ima pravico do zdravstvene oskrbe in zdravljenja v javnih ustanovah v vseh članicah EU

Državljan EU ima pravico do popolnih in jasnih informacij o izdelkih.

Državljanu EU pri uporabi mobilnega telefona ni treba plačati dodatnih stroškov telefona v katerikoli državi EU.